

Tisková zpráva agentury FRA
Ve Vídni dne 8. června 2022

Podpora sociálních práv: klíč k oživení EU po pandemii covidu-19

Pandemie aktivovala bezprecedentní finanční podporu EU pro boj proti sociálním dopadům onemocnění covid-19. Mnoho lidí v EU, zejména zranitelných osob, čelilo omezenému přístupu ke zdravotní péči, péči o děti, vzdělání a internetu. To vedlo k nadměrné úmrtnosti, chudobě, nezaměstnanosti a sociálnímu vyloučení. Zpráva agentury FRA o základních právech 2022 nastiňuje rozsáhlý dopad pandemie na sociální práva. Navrhuje rovněž, jak řešit prohlubující se nerovnosti a hrozby pro sociální soudržnost.

„Reakce EU na pandemii covidu-19 a válku na Ukrajině ukazují jak Evropská unie funguje, když je nucena čelit krizím,“ říká ředitel agentury FRA [Michael O’Flaherty](#). „Opatření a finanční prostředky EU mohou mít, a také mají, významný dopad, zejména pokud jsou provázány s příslušnými právními a politickými závazky na ochranu sociálních práv. Pouze účinné monitorování využívání finančních prostředků podpoří vlády při zajišťování takového oživení po pandemii, které náležitě zohledňuje práva občanů. Podpoří je rovněž v rámci přizpůsobování financovaných opatření tak, aby dostatečně řešila sociální problémy obyvatel, a to především těch nejvíce zasažených – dětí a mladých lidí.“

[Zpráva agentury FRA o základních právech 2022](#) se zamýšlí nad vývojem i nedostatky v oblasti ochrany lidských práv v EU za poslední rok. Její [hlavní kapitola](#) se zabývá dopadem pandemie na sociální práva občanů, jako je vzdělání, zaměstnání a zdravotní péče. Zaměřuje se na zkušenosti dětí, mladých lidí, starších osob, osob se zdravotním postižením a dalších zranitelných osob. Zabývá se také tím, jak země EU hodlají využít 724 miliard EUR z unijních finančních prostředků, které jsou vyčleněny na oživení po pandemii a na podporu sociálních práv.

Vlády by v rámci dalších kroků měly do sledování toho, zda opatření na podporu oživení financovaná EU zohledňují základní práva, zapojit vnitrostátní orgány pro lidská práva nebo pro rovné zacházení. Jejich cílem by mělo být zejména:

- zajistit naplňování sociálních práv občanů nejvíce zasažených pandemií,
- posoudit a v případě potřeby upravit opatření financovaná EU tak, aby respektovala a podporovala sociální práva,
- zajistit, aby využívání finančních prostředků EU nebylo v rozporu ani s Listinou základních práv EU, ani s Úmluvou OSN o právech osob se zdravotním postižením.

Mezi další klíčové otázky týkající se základních práv v roce 2021 patří:

- **Práva dítěte** – pandemie se i nadále podepisovala na životních podmínkách a vzdělávání dětí. Její nepříznivé dopady pocítilo mnoho dětí, zejména těch ze znevýhodněného prostředí, u kterých tak dále vzrostlo riziko chudoby a sociálního vyloučení. Historicky první [Strategie EU pro práva dítěte spolu s evropskou zárukou pro děti](#) představovaly významné milníky, jejichž cílem je podnítit úsilí o prosazování a ochranu práv všech dětí. Země EU by měly zajistit, aby jejich národní akční plány naplňovaly cíle strategie EU a evropské záruky.
- **Migrace** – přetrvávaly problémy v oblasti základních práv na hranicích. Na pozemních hranicích EU migranti čelili násilí nebo jim byl zamítnut vstup. Na moři přišlo o život více než 2 000 lidí. Země EU by měly účinné a nezávislé sledovat hranic za účelem boje proti porušování práv. Zvýšil se také počet dětí žádajících o azyl, včetně dětí bez doprovodu, což si zaslouží zvláštní pozornost vnitrostátních správních orgánů.
- **Rasismus** – pandemie podnítila další diskriminaci, trestné činy z nenávisti a zejména nenávistné projevy na internetu vůči migrantům a etnickým menšinám. V návaznosti na [akční plán EU proti rasismu](#) z roku 2020 většina zemí EU přijala nebo připravuje národní akční plány pro boj proti rasismu a etnické diskriminaci. V zájmu zintenzivnění svého úsilí by země EU měly postihovat trestné činy z nenávisti, podporovat jejich nahlašování a zlepšit podporu

obětí. To zahrnuje také provádění akčních plánů a strategií prostřednictvím informovaného monitorování.

Zpráva shrnuje a analyzuje hlavní vývoj v oblasti lidských práv v EU v roce 2021.

Obsahuje [návrhy na opatření](#) v těchto oblastech: Listina základních práv EU a její uplatňování členskými státy; rovnost a nediskriminace; rasismus a související nesnášenlivost; začleňování a rovnost Romů; azyl, hranice a migrace; informační společnost, soukromí a ochrana údajů; práva dítěte; přístup ke spravedlnosti a provádění Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením.

V případě zájmu o další informace se obraťte na: media@fra.europa.eu / Tel.: +43 1 580 30 653